

Signing Information

Side 1/1

SpareBank 1 SMN PK - Årsberetning 2022.pdf

Kubon, Thor

9578-5999-4-2280726

2023-03-24 17:17:00

This document is electronically sealed and contains electronic signatures

Signing Information

Side 1/1

SpareBank 1 SMN PK - Årsberetning 2022.pdf

Hagen, Siv Merete	9578-5995-4-2295514	2023-03-22 10:26:15
Winsnes, Johan-Petter	9578-5994-4-485691	2023-03-24 16:54:01
Bjørshol, Arnhild	9578-5997-4-3462	2023-03-22 08:40:29
Uddu, Dag Olav	9578-5997-4-6833	2023-03-21 17:28:47
Fordal, Kjell	9578-5997-4-2436300	2023-03-24 12:50:55

This document is electronically sealed and contains electronic signatures

A large red oval shape centered on the page, containing the title text.

*SpareBank 1 SMN
Pensjonskasse*

*Styrets årsberetning
2022*

Trondheim, 7. mars 2023

Innhold

Om pensjonskassen	3
Virksomhet.....	3
Organisasjon og drift	3
Styrets sammensetning	3
Organisering av pensjonskassen	3
Styrets arbeid	4
Finansresultat.....	5
Markedskommentar 2022	5
Ansvarlig kapital.....	6
Solvensmargin	6
Risikoforhold	6
Forsikringsrisiko.....	6
Investeringsrisiko	7
Resultatoversikt	8
Utsikter fremover	8

Om pensjonskassen

SpareBank 1 SMN Pensjonskasse ble opprettet 1. oktober 1995 av Sparebanken Midt-Norge. I tillegg til ansatte i SpareBank 1 SMN omfatter pensjonskassen også ansatte i andre foretak som inngår i SpareBank 1 SMN konsernet.

Virksomhet

Pensjonskassens formål er å yte alders- og uførepensjon til pensjonskassens rettighetshavere samt ektefelle- og barnepensjoner til rettighetshavernes etterlatte.

Pensjonskassen ble lukket for opptak av nye medlemmer i 2007. Nyansatte i de ovennevnte foretakene ble fra denne dato meldt inn i konsernets innskuddsbaserte tjenestepensjonsordning. Innskuddsordningen forvaltes av SpareBank 1 Forsikring AS.

Per 31.12.2016 ble pensjonskassens ytelsesbaserte pensjonsordning avviklet, og alle opptjente rettigheter ble konvertert til fripoliser.

Organisasjon og drift

SpareBank 1 SMN pensjonskasse ivaretar administrasjon, forsikring og kapitalforvaltning. Styret er pensjonskassens øverste organ og følger vedtekter fastsatt for pensjonskassen.

Styrets sammensetning

Oppnevnt av foretaket:	Kjell Fordal (Styrets leder)
	Johan-Petter Winsnes (Styrets nestleder)
Eksternt styremedlem:	Siv Merete Hagen
Valgt av og blant rettighetshaverne:	Arnhild Bjørshol
	Dag Olav Uddu

Styret består av to kvinner og tre menn. Styret vil fortsette sitt arbeid både mot sponsor, rettighetshavere, pensjonister og de ansattes organisasjoner for å sikre en mest mulig lik representasjon av begge kjønn i styret.

Organisering av pensjonskassen

Storebrand Pensjonstjenester AS er pensjonskassens leverandør av administrative- og aktuærtjenester. SpareBank 1 Kapitalforvaltning AS har ansvaret for forvaltning av pensjonskassens midler. Aider Oslo er pensjonskassens leverandør av regnskapstjenester, mens PwC er pensjonskassens revisor.

Pensjonskassen forretningsadresse er Søndre gate 4 i Trondheim.

Styrets arbeid

Styrets medlemmer har gjennom året holdt seg oppdatert på pensjonskassens finansielle stilling gjennom forvaltnings- og risikorapporter med hovedvekt på soliditeten i pensjonskassen. I denne sammenheng har pensjonskassens rapporterte solvenskapitaldekning (SKD) både med og uten overgangsregel hatt styrets særskilte fokus.

Pensjonskassen benytter SKD med overgangsregel som sitt primære styringsverktøy. Styret har i overordnet strategidokument fastsatt en målsetning om at denne skal være over 150 %. Per 31.12.2022 rapporterte pensjonskassen en SKD på 269 % med bruk av overgangsregler. Basert på vedtatte toleransegrenser er dette et solid resultat som klassifiseres som grønn sone.

Som følge av høye prisnivåer og usikkerhet knyttet til fremtidige korreksjoner i aksjemarkedet vedtok styret ved inngangen av året en reduksjon i aksjevektning fra 29,0 % til 26,5 %. Gitt aksjemarkedets utvikling gjennom 2022 har dette vist seg å være en gunstig beslutning for pensjonskassen.

I juni 2022 fastsatt Finansdepartementet i forskrift regler om gjennomføring av det reviderte tjenestepensjonsdirektivet (IORPII) gjeldende fra 01.01.2023. Ett av kravene i direktivet er at pensjonskassene skal ha egne kontrollfunksjoner for risikostyring og internkontroll. I forbindelse med dette har styret engasjert risikostyringsfunksjon og en internrevisjonsfunksjon levert henholdsvis av Storebrand Pensjonstjenester og EY. Direktivet innebærer også krav til skriftlige retningslinjer for alle deler av virksomheten, også utkontraktert virksomhet. I løpet av året har styret, sammen med administrasjonen, arbeidet med å få disse retningslinjene på plass.

Styret har gjennom året fulgt den pågående debatten mellom Finanstilsynet og Pensjonskasseforeningen knyttet til føring av forvaltningskostnader i fond. Styret er tilfreds med at Finansdepartementet nå har konkludert med at pensjonskassene fortsatt skal ha adgang til å føre sine forvaltningskostnader mot avkastningsresultatet.

Pensjonskassens totale risikostyring blir kontinuerlig fulgt opp gjennom internkontrollrutiner. Styret har i løpet av året gjennomgått pensjonskassens dokumentasjon av vesentlige risikoer, konsekvenser og kontrolltiltak relatert til internkontrollforskriften, og det er ikke avdekket forhold som påvirker pensjonskassens resultat eller drift. På styremøtet i desember 2022 ble daglig leders rapport vedrørende internkontroll gjennomgått og lagt frem for styret. Dette er en prosess som gjennomføres på årlig basis.

Det har i løpet av året vært avholdt 5 styremøter.

Finansresultat

Pensjonskassens verdijusterte avkastning for kollektivporteføljen var på -0,93 %¹ (9,54 %), mens den bokførte avkastningen var 4,52 %² (6,70 %).

Ved utgangen av 2022 utgjorde forvaltningskapitalen totalt MNOK 1 039,7 (MNOK 1 084,3), hvorav MNOK 769,9 (MNOK 808,9) tilhørte kollektivporteføljen og de resterende MNOK 269,7 (MNOK 275,4) tilhørte selskapsporteføljen. Av kollektivporteføljen utgjorde obligasjoner og rentepapirer 53,4 % (44,0 %), aksjer og andeler i verdipapirfond 32,8 % (36,0 %), utlån og fordringer 12,8 % (18,1 %) og investeringer som holdes til forfall 1,0 % (1,9 %).

Markedskommentar 2022

Den kraftige oppgangen i 2021 ble avløst av den kraftigste renteoppgangen på flere tiår, etter at sentralbankene innså at økningen i inflasjonen ikke var midlertidig. Dette ble forsterket av Russlands invasjon av Ukraina, i slutten av februar, som ga en kraftig økning i blant annet matvare- og energipriser. Inflasjonen i USA toppet på over 9 % i sommer, og flere europeiske land fikk tosifrede inflasjonsrater på det høyeste. Inflasjonsratene er vesentlig lavere nå enn de var på det høyeste, særlig drevet av fall/stabilisering i energiprisene, og mindre press på forsyningslinjene etter Covid-19 pandemien. Dog er lønnsveksten og kjerneinflasjonen fortsatt såpass høy at sentralbankene fortsatt ikke er helt sikre på at de har vunnet kampen mot inflasjonen.

I 2022 opplevde man kraftig negativ avkastning i rentemarkedet. Den globale «verdensindeksen» for renter, Bloombergs Global Aggregate Bond Index (Global Agg), falt mer i norske kroner enn verdensindeksen innenfor aksjer. En 70/30 portefølje innenfor verdensindeksen av aksjer og Global Agg falt med rundt 10 % i 2022, mens en tilsvarende portefølje med 75 % renter og 25% aksjer falt med rundt 11,5 %. I tillegg var det perioder i 2022 hvor kredittpåslagene i obligasjonsmarkedet også økte betydelig, noe som gjorde at obligasjonsinvestorer fikk en dobbel negativ effekt.

Pensjonskassen ble selvfølgelig også rammet av faktorene over, men det faktum at pensjonskassen har et nordisk univers på rentesiden med lav rentedurasjon, og i tillegg bevisst hadde redusert rentedurasjonen før 2022, gjorde at pensjonskassen klarte seg vesentlig bedre enn porteføljene beskrevet over. Rentedurasjonen ble gradvis økt gjennom året, noe som har vært fordelaktig med fallende renter fra medio oktober. I tillegg har pensjonskassen en 50/50 fordeling mellom norske og globale aksjer, noe som var vesentlig fordelaktig sammenlignet med en verdensindeks med marginal Norge eksponering. Oslo Børs endte ned kun 1% i 2022, drevet av en kraftig oppgang i Equinor og andre energirelaterte selskaper, mens den brede amerikanske aksjeindeksen S&P500 falt med nesten 20% målt i dollar.

¹ Verdijustert avkastning fra forvalter

² Utreknet etter Dietz formel

Ansvarlig kapital

Pensjonskassens ansvarlige kapital utgjorde pr. 31.12.2022 totalt MNOK 387,6 (MNOK 429,3). Dette utgjør en reduksjon sammenlignet med fjoråret. Forklaringen på dette skyldes i all hovedsak en reduksjon i pensjonskassens kursreguleringsfond, i tillegg til at årets resultat på MNOK - 2,2 reduserer den opptjente egenkapitalen.

Pensjonskassens ansvarlige kapital (tall i MNOK):	31.12.2022	31.12.2021
Tilleggsavsetninger	47,4	48,4
Kursreguleringsfond	68,0	106,5
Risikoutjevningfond	6,0	3,7
Innskutt egenkapital	136,8	136,8
Opptjent egenkapital	129,3	133,9
Totalt	387,6	429,3

Solvensmargin

Gjeldende solvens I regelverk lovfester minstekravet knyttet til pensjonskassenes solvensmargin til 100 %. SpareBank 1 SMN pensjonskasse sin solvensmarginkapital var per 31.12.2022 MNOK 267,8 (MNOK 258,6), mens solvensmarginkravet var på MNOK 26,8 (MNOK 26,8). Det gir en dekningsgrad på 1001 % (963 %). Solvensmargindekningen ligger dermed langt over minstekravet på 100 %.

Solvensmargin (tall i MNOK):	31.12.2022	31.12.2021
Solvensmarginkapital	267,8	258,6
Solvensmarginkrav	26,8	26,8
Solvensmargin	1001,0 %	963,8 %

Risikoforhold

Pensjonskassens risiko fordeler seg i hovedsak på forsikringsteknisk risiko og investeringsrisiko knyttet til aktivplasseringer.

Forsikringsrisiko

Forsikringsrisikoen gjelder hovedsakelig risikoen for færre dødsfall (opplevelsesrisiko) og flere uføre- og etterlattetilfeller enn premietariffen tar høyde for. I forhold til forsikringsrisiko følger pensjonskassen tariffer som er godkjent av Finanstilsynet. Pensjonskassen benytter dødelighetstariff (K2013).

Pensjonskassen vurderer jevnlig disse tariffene basert på resultatanalyser utført av aktuarfunksjonen og historiske analyser av resultater. Pensjonskassen anser tariffene som godt tilpasset forsikringsteknisk risiko og løpende driftskostnader.

Forsikringsrisiko inngår også som et element i pensjonskassens rapportering av solvenskapitaldekning.

Investeringsrisiko

Investeringsrisikoen begrenses gjennom rammer fastsatt i kapitalforvaltningsstrategien. Allokeringen av finansielle aktiva er basert på risikoanalyser, og anses å ha en hensiktsmessig og betryggende sammensetning i forhold til pensjonskassens forpliktelser og risikobærende evne. Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi revideres årlig.

Markedsrisiko knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stresstestparametre for hver aktivaklasse, samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer. Gjennom stresstesting vurderes risikosituasjonen ut fra pensjonskassens til enhver tids beregnede solvenskapitaldekning.

I perioden 31.12.2012 - 31.12.2018 rapporterte pensjonskassen halvårlig stresstester med tilhørende bufferkapitalutnyttelse til Finanstilsynet. Fra og med 01.01.2019 ble pensjonskassenes soliditetskrav fastsatt i forskrift, og rapportering av stresstest ble erstattet med rapportering av solvenskapitaldekning. Kravet i forskriften tilsier at pensjonskasser til enhver tid skal ha en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig til å dekke et forenklet solvenskrav (solvenskapitaldekning $\geq$ 100 %).

Solvenskapitaldekning (SKD)	31.12.2022	31.12.2021
Med overgangsregler	269 %	203 %
Uten overgangsregler	261 %	170 %

Overgangsreglene øker gradvis behov for solvenskapital og gjøres fullt gjeldende fra 2032.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav da det til enhver tid sørges for at likvide kortsiktige plasseringer overstiger pensjonskassens kortsiktige forpliktelser. Pensjonskassens likviditetsstrategi er en del av kapitalforvaltningsstrategien som revideres jevnlig.

Valutarisiko

Pensjonskassen hadde per 31.12.2022 totalt MNOK 42,8 i fond som ikke var valutasikret tilsvarende 4,2 % av porteføljen.

Resultatoversikt

Resultatanalyse (tall i MNOK):	31.12.2022	31.12.2021
Renteresultat	12,6	17,7
Risikoresultat	4,3	0,9
Administrasjonsresultat	-2,2	-1,0
Sum	14,7	17,6

Renteresultatet var positivt med MNOK 12,6 og disponeres med i sin helhet til premie-reserve. I tillegg frigjøres MNOK 1,0 fra tilleggsavsetninger. Et samlet beløp på MNOK på MNOK 13,5 vil dermed disponeres til regulering av fripoliser og pensjoner under utbetaling. Resterende andel på MNOK 0,1 er årets avkastning på risikoutjevningfondet.

Risikoresultatet er positivt med MNOK 4,3 og disponeres med MNOK 2,15 til henholdsvis premiereserve og risikoutjevningfondet. Resultatet som disponeres til premiereserven vil benyttes til regulering av fripoliser og pensjoner under utbetaling.

Administrasjonsresultatet er negativt med MNOK - 2,2 og reduserer resultat av teknisk regnskap tilsvarende.

Totalresultat etter disponeringer og skatt er negativt og utgjør MNOK - 2,2. Resultatet overføres til pensjonskassens opptjent egenkapital.

Ved utgangen av 2022 hadde pensjonskassen følgende medlemssammensetning:

Antall rettighetshavere	2022	2021
Aktive	227	238
Alderspensjon	414	404
Ektefellepensjon	61	61
Barnpensjon	1	1
Uførepensjon	37	49
Totalt antall rettighetshavere	740	753

Per 31.12.2022 utgjør premiereserven for sikring av opptjente pensjonsrettigheter MNOK 648,5 (MNOK 650,4).

Utsikter fremover

Styret og administrasjonen vil i tiden fremover videreutvikle og drive SpareBank 1 SMN pensjonskasse til beste for rettighetshaverne.

Styret mener at SpareBank 1 SMN pensjonskasse sin driftsmodell med sterk ansvarlig kapital og middels høy aksjeeksponering gir pensjonskassen mulighet til å opprettholde god avkastning og fremtidig regulering av pensjoner.

Det er etter regnskapsårets slutt ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og stilling, og styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av eiendeler, gjeld, finansiell stilling og resultat i SpareBank 1 SMN pensjonskasse.

Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift og at pensjonskassen drives under gjeldende regelverk og rammebetingelser. Pensjonskassen har ingen drift som anses å ha negativ innvirkning på det ytre miljø.

Trondheim, 7. mars 2023

Styret i SpareBank 1 SMN pensjonskasse

Kjell Fordal
Styreleder

Johan-Petter Winsnes
Nestleder

Siv Merete Hagen

Dag Olav Uddu

Arnhild Bjørshol

Thor Kubon
Daglig leder

SpareBank 1 SMN PK - Årsberetning 2022.pdf

Navn

Fordal, Kjell

Dato

2023-03-24

Navn

Uddu, Dag Olav

Dato

2023-03-21

Identifikasjon

 bankID™ Fordal, Kjell

Identifikasjon

 bankID™ Uddu, Dag Olav

Navn

Bjørshol, Arnhild

Dato

2023-03-22

Navn

Winsnes, Johan-Petter

Dato

2023-03-24

Identifikasjon

 bankID™ Bjørshol, Arnhild

Identifikasjon

 bankID™ Winsnes, Johan-Petter
PA MOBIL

Navn

Hagen, Siv Merete

Dato

2023-03-22

Identifikasjon

 bankID™ Hagen, Siv Merete

This document contains electronic signatures using EU-compliant PAdES - PDF
Advanced Electronic Signatures (Regulation (EU) No 910/2014 (eIDAS))

SpareBank 1 SMN PK - Årsberetning 2022.pdf

Navn

Kubon, Thor

Dato

2023-03-24

Identifikasjon

Kubon, Thor

This document contains electronic signatures using EU-compliant PAdES - PDF
Advanced Electronic Signatures (Regulation (EU) No 910/2014 (eIDAS))